

כה:

עין משפט
נר מצוה

וּמְצֹרִים (ד) פ"י רוח צפונית שכולל שלה מושך כלומר שאינה מסובבת לרבי אלעזר: **וּבְתִיב** צפון ימין וכו'. ודיבור על ימין (ו) רחב למימד דמיקון ושחל של אדם מימי (גכ"ה). ועוד נראה שמה (ז) מקרא קמא אין לכוזם שדרוס ימין ולא נאמר צפון: **ע"ה** ג"ה: **תנא** ב"ה שחיבור **לַמַּעֲלָה** ואין לַמַּסָּה ב"ה אינטיין לאתווי קך אש"ב דבמסני' נמי מן בין מלמען בין מלמען מ"מ דלי ממתיה הוא אמרנא דלחריצא ושקמה דחלי דעלה האי נאמר ב"ה צ"ח בכל

פה א טושים ח'ט ט' נד
 ספיק ב נגנה:
 פו ב ח'ט ח'ט ח'ט
 הכחזה ח'ט: סמח פשין
 קסו:
 פז ב ח'ט ח'ט ח'ט
 טשטס ח'ט: סמח פשין
 טכ טושים ח'ט ח'ט קס
 טקיק לב:
 פח ד ח'ט טס ח'ט ה
 טושים טס טקיק ח'ט:
 פח ד ח'ט טס ח'ט ח'ט
 נ טשטס טס טושים טס
 טקיק טו:

רבינו גרשום

[illegible]

מגעת לקרן מעריבי
אחורי כיפה שנאמר
אל צפון וגו' ^ההולך
אל צפון בלילה סובב
סביבותיו שבו הרוח א
שפעמים מסבכתו ופע
אומר אחאן לר' אליעז
זו רוח דרומית וממזר
מנשמת אל יתן קרח
מים במצק זו רוח כ
דרומית מעלה רבייבי
קשיא הא דאתא
בשפיכותא אמר רב
^גמצפון והב יאתה זו
את הוהב וכן הוא א
אמר רפרם בר פפא
שחרב בית המקדש
דרומית שנאמר ^הויגזו
נול ששאל ולא שר
אסמא

אתה בראתם ואמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא
אין הגשמים יורדין מאוצר טוב שנאמר 'יפתח ה' לך
ששִׁישראל' (6) עושין רצונו של מקום וישראל שרויין על
מאוצר טוב בזמן שאין ישראל שרויין על אויבתם אין גשם
יורד רבי יצחק "הרצפה שיחכים דרים וישעשיר יצפין"
וממורה בדרום ורבי יהושע בן לוי אמר לעולם ידרשו
מתעשר שנאמר 'אורך ימים בימינה בשמאלה עושר'
בן לוי אמר שכונה במערב דמצדד אצדודי אמר ליה
וכגון אתון דיתביתו בצפונה דא' אדרימו אדרומי ומכאן
דארץ ישראל קיימא דכתיב 'מצפון תפתח הרעה
ממרחקין את המשרה מן הירק וכו'': תנא רבי יוסי
לומר לו עד שאתה אומר לי הרחק חרדלך מן דגמלי
חרדל' שנאות ואוכלות לגלוגי חרדל': **מתני'** "פי'
הבור עשרים וחמש אמה ובחרוב ובשקמה חמשים'
מן הצד אם הבור קדמה "קוצץ וגותן דמים ואם אילן
קדם וספק זה קדם לא יקץ יר' יוסי אומר יאע"פ שהבור
הוא חופר בתוך שלו וזה נוטע בתוך שלו: **גמ'** ה'
ואילן למעלה בין שהבור למעלה ואילן למטה בשש'
למעלה קא אולין שרשין מזקין לה לבור אלא בורר
אמאי אמר רבי חננא בשם רבי יוסי מפני שמחלידי'
קרקעיתיה של בור: רבי יוסי אומר יאע"פ שהבור קודם
חופר בתוך שלו וזה נוטע בתוך שלו: אמר רב יהודה א'
יוסי' אמר רב אשי כי הואן בי רב כהנא הוא אמרי'
ירדיה פאפי ינאה עני והעשיר היה בנה אפרנא יהוה
דכי הוו דייקי שושמשי הוה ניידא אפרניה אתא
כי הואן בי רב כהנא הוה אמרינן מורי רבי יוסי

בן מוסר הנפשיים. וכן היה
 ימי סוכת לא צוה ללכת
 בין מביטין החמה בין בימות
 השמיים: מורה ונכבד הדרך
 אלו מי מורה ונכבד כיום
 שפעמים מסככות כיום
 עזר שישקוהו החמה ביום
 הדרוסי רומיות הדרוסי
 ימים על פני הדרוסי ולא
 יורו וכלילי נכנסת ביום
 הדרוסי מעריבת בחלי
 הדרוסי וכלילי נכנסת פני
 המערב ופני הצלע פני
 המזרח עד פני מזרח
 הדרוסי ופעמים מלחכות
 כיום ארץ שערות חמה
 כיום צויות מזרח
 והולכת כל המורה ופני
 הדרוסי ופני המערב עד
 הלילה וכלילי נכנסת ביום
 מעריבת צמית הסוכת
 כל הלילה פני הצפון עד
 פני צמית. מלחכות כיום
 ומסככות מלילה דוא היה
 אומר ר' אליעזר דור
 חתאן נאנאן לעמדת דרא
 ארעל נאנאן לאנדרסה דור
 דוא: פני מה דתר תבוא
 סופו פני דור צמית.
 שזנן פני ארעל ופני
 דורמה דורמה. סופו
 עטרה: ומזמורין קרי עד
 דור צמית. כל העולם
 ממזמורין וכל מים של
 פני שאין שם דור איה
 תהו ובהו ומים איה
 מסוכות: קרי. חורף קרי
 חורף קרי כל דור חורף
 חורף משכן: זור דור הדרוסי.
 שמירחין: זור דור השמיים
 לועץ. קרי כל פני וחוחא
 חמא: בשיטורא: שא
 בקשיות דורא קשה סופה:
 דור הנבשעת דור צמית.
 שלא ידו נשמים לשם על
 ידו דור הדרוסי: דורב
 שמיים עטרה עטרה

לא יחפור פרק שני בבא בתרא

וּמְזוֹרִים (ד) פ"י רוח נפשויות שבוטל שלה מושכן כלומר שאינה מקובצת לרצו לחיבור: **וּבְתִיב** צפון ויטין וכו'. דוּגְמוֹר על ימין (ה) איבא למימר דבימין ושמאל של אדם מימין (הג"ה). ועוד נראה שמה (ו) מקרא קמא אין להוכיח שבדרוס ימין ולא נאמר

לאכסדרה הוא דומה ורוח צפונית אינה מסובבת וכיון שהגיעה חמה אצל קרן מערבית צפונית נכפתת ועולה למעלה מן הרקיע ורבי יהושע אומר עולם לקובה הוא דומה ורוח צפונית מסובבת וכיון שחמה מגעת לקרן מערבית צפונית מקפת וחוזרת אחורי כיפה שנאמר 'הולך אל דרום וסובב אל צפון וגו' ¹ הולך אל דרום ביום וסובב אל צפון בלילה סובב סובב הולך הרוח ועל סביבותיו שב הרוח אלו פני מורח ופני מערב שפעמים מסבבתו ופעמים מהלכתו הוא היה אומר אתאן לר' אליעזר ² מן החרד תבא סופה זו רוח דרומית וממזרים קרה זו רוח צפונית מנשמת אל יתן קרה זו רוח מערבית ורחב מים במוצק זו רוח מזרחית והאמר מר רוח דרומית מעלה רכבים ומגדלת עשבים אל קשיא הא דאיתא מטרא בניתוחא הא בשפיכותא אמר רב חסדא מאי דכתיב ³ 'מצפון זהב יאתה זו רוח צפונית' שמולת את הוהב וכן הוא אומר 'הולים זהב מכים אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא מיום שחרב בית המקדש לא הוגשמה רוח דרומית שנאמר 'ויגזרו על ימין ורעב ויאכלו נול שמואל ולא שבעו ורחיב' ⁴ צפון וימין

פפא אמר רב חסדא מיום שחרב בית המקדש
ב שנאמר 'יפתח ה' לך את אוצרו הטוב בזמן
שירויין על אדמתם ישראל שרויין על אדמתם גשמים יורדין
שרויין על אדמתם אין גשמים יורדין מאוצר טוב
ידרים וישעשעיר יצפין ¹⁰ יוסימניך שלחן בצפון
בן לוי אמר לעולם ידרים שמתוך שמתחכם
בימינה בשמאלה עושר וכבוד והא רבי יהושע
מצדד אצדודי אמר ליה רבי חנינא לרב אשי
'א' אדרמו אדרמו ומנא לן ¹¹ דרבכל לצפון
'מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ;
ק וכו': תנא רבי יוסי מתיר בחדלל ¹² ישיכול
לי הרחק חרדלך מן דבורי הרחק דבורך מן
זוגי חרדלי: **מתני'** "מרחיקין את האילן מן
החוב ובשקמה חמשים אמה בין מלמעלה בין
מן גנות דמים ואם אילן קדם לא יקוץ ¹³ ספק זה
יוסי אומר אע"פ שהבור קודמת לאילן לא יקוץ
ועטע בתוך שלו: **גמ'** תנא בין שהבור למטה
מעלה ואילן למטה בשלמא בור למטה ואילן
וקי לה לבור אלא בור למעלה ואילן למטה
רבי יוסי מפני שמחלידין את הקרקע ומלקין
אומר אע"פ שהבור קודמת לאילן לא יקוץ שזה
דן שלו: אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי
כי רב כהנא הוה אמרינן ימודי ר' יוסי בגירי
ד הוה כנה אפדנא ¹⁴ הוה הנך עצורי בשיבבותיה
ניידא אפדניה אתא לקמיה דרב אשי א"ל
אמרינן מודי רבי יוסי בגירי דליה וכמה
כדנייד

נמי מידיהם הוא בא לו שמחה מכותיהם הוא מרעיד:

[illegible]

ההגשמה: צפון. הוא שאל את
שיעריך שולחנו מחמת צער
אחי לאשמעיען אלא דתורה
מעבית: אדרימו. כלומר כש
אמה. ששורשיה הולכין הרבה
מרחיק וכן מן הצד שאם הם
עומד במקום גבוה והאילן במ
קא מוסיף ליה לבוה כלל: ומלך
יונה.

ההצוה להרחיק עצמם, הרחק מהם דבורים
ומתחשבים וטובים נכסותי הכור ומחליטין
והולכין ומקלקלין את כותלי הכור ודעו
דברים. נתן ככל הכור דמי האילן לנצל
הכור לנשט משפטי האילן, שהאילן נשט
בזר: (שם). מודי ר' יוסי בגיורי דיריה,
את עצמו, הני מילי היכי דלאו אדם עצמו
לנשט זמן. אבל היכי דאדם עצמו מצינו

מסורת הש"ס

(א) עירובין ט. ב. (לקמן קמח)
 יומא כא: מנחות סו: א. ג. י"ח
 ד. ראשית. ד. (גיטין ו.)
 (ה) (לעיל יח. א.) ו. כ"ח קח
 (לעיל יח. לקמן ס. א.) ז. (לעיל
 כד: ח.) ח. (כ"ח קי: ט.) (לעיל
 יח: י.) י. (לעיל ח: כב:)
 (ג) (לעיל כב: כ"ח קח.)
 (ב) צ"ל דהוללות.

ורדה אור השלם

1. הולך אל הרום וסוכב
אל צפון סוכב סבב הולך
הרום ועל סביבתיו שש
הרום: קהל א
2. מן הדרך תבוא סופר
וממורים קרה מנשמת א
יתן קרח וירב מי
במצוק: איוב לו ט-
3. מן מן וקב אחיה ע
אלות נרא וד:

[illegible]

גליון הש"ס

במדרא שכולת את הוהב
ע"י יצמות עב ע"כ תד"ר
דלח: רש"י ד"ה וגותן בו
בשכיל הוהב ריחיד. ע"י
לפעיל דף יח ע"כ תוס' ד"ר
והי:

הגהות הב"ח

(ב) אם את אלוהי העובד
תשירה שירין על חממת
גלי-האש וקול שרוע עמי
תקום ישראל נתקן
(ד) ש"ד את תלמודו נתקן
מטהו (ה) דרום: (א)
קול דמיון ימי ויחד
בנון דמיוני דא קרי לה
(ז) הוי"ב דים ותמורס קרי
זורח צמורות פ"י שתי
סוף פ"ל: (ח) ד"ה וסתי
הוי"ב וסתי ליבא דהוי"ב
דאובא תמור דהוי"ב
(י) בא"ד סוף דמקרי
קמח"ל להויס שדרור
(יא) ד"ה עז וכו' וסתי
לישנא דהא לקמח"ל וסתי
דמקרי וסתי בתמורס
לשנין: (בא"ד) דסתי
שאני מסוס דלמסוי וסתי
הוי"ב וסתי דסתי מרס
לחשנא דהוי"ב דרומי דרור
עזי ע"ה:

מוסף רש"י

שולחן בצפון. דכמי
(שמות כו) והשלחן מתן פ
ללע לטון, ומטורה בדרום
דכמי (שם) ולת המטורה

עד שאתה אומר כן. ש
האילן מן הבור. שהשרש
ק שיער שהשרש נמשך
ר חלום נביא קינא. ונח
ן נחמן מן הכור, שקרקע
עפר ומקלקלן קרקעיתו
יג דאמר על הנוק לחרושי
ס גדילן ומתפשטין חלליה
מוק מחש הוא ולאס מיע